

Informe del rector Javier Lafuente al Claustre

3 de maig de 2023

Benvolguts membres de la Mesa del Claustre,

Benvolguts membres del Claustre,

Benvolguts assistents,

Com cada mes de maig des que vaig ser escollit rector d'aquesta universitat, celebrem una nova sessió ordinària del Claustre de la UAB.

I per començar us parlaré d'un dels eixos prioritaris del nostre programa de govern: les persones. En primer lloc em referiré a les persones que treballen la Universitat.

Personal (PDI i PAS)

Quant al personal docent i investigador (el PDI), i tal com ja vaig anunciar a la sessió del Claustre del passat mes de desembre, hem decidit incrementar fins a 120 l'oferta de places de lector per al curs 2023-2024. Això significa que, considerant les 53 baixes per jubilació, el nombre total de places per cobrir és de 173.

Des del mes de febrer s'està treballant per fer l'assignació de places en funció de les necessitats de cada àrea de coneixement, primer de les places d'agregat i de titular i, a continuació, de les places de lector. L'adjudicació de les places noves als departaments ja ha acabat i ha estat un procés que ha durat més d'un mes. En aquests moments estem enmig del procés de definició de perfils i tribunals per intentar aconseguir que la majoria dels concursos es facin abans de l'estiu, però el més probable és que es facin al setembre.

Així mateix, s'ha estat treballant en l'assignació de les places de professorat substitut (ja s'ha acabat) i en la definició de les comissions que hauran d'avaluar els candidats per a la creació de borses (que molt probablement no es podrà fer fins al juliol).

Per aconseguir aquests objectius es reforçarà temporalment l'àmbit de contractació de PDI.

L'esforç de la Unitat de Personal Acadèmic està sent considerable per tot el que implica la gestió de la preparació de 240 concursos (incloent-hi els de promoció a càtedra), així com la generació de borses de professorat substitut (al voltant de 150 concursos més).

Pla de xoc del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (PTGAS)

El pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2023 incorpora una dotació específica de **5 milions d'euros** de finançament a les universitats per a **la millora de l'organització, el relleu i la tecnificació de les plantilles de personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis de les universitats, i la voluntat de consolidar aquest finançament.**

Tot i això, a hores d'ara encara no hem rebut del Departament de Recerca i Universitats la resolució de la dotació d'1 M€ per a la UAB.

Les mesures per a la millora de l'organització, el relleu i la tecnificació de les plantilles de PTGAS tenen com a objectiu que aquestes puguin fer front als reptes principals següents:

- Assumir les noves funcions i responsabilitats que incorpora el nou marc normatiu estatal (LOSU), la qual cosa requereix noves unitats bàsiques, així com nous perfils.
- Afrontar el relleu generacional de les plantilles de personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis per millorar-ne la **reorganització, tecnificació i qualificació competencial**, i contribuir així a la reducció de la precarització de la contractació i de les seves condicions.
- Desenvolupar les **noves unitats** i les responsabilitats i funcions en les missions que aquestes han d'assumir (inspecció de serveis, unitats d'inclusió, d'auditoria, etc.) i assignar personal i recursos per fer front a aquest procés.

És imprescindible que aquests recursos siguin consolidables. En aquests moments estem treballant en la proposta de noves places que, per descomptat, s'hauran de negociar en el marc de la comissió d'RLT.

Certament, la LOSU planteja també la carrera administrativa. En concret, a la nostra universitat ja tenim una proposta de model de carrera professional. Cal encara, això sí, fer la darrera negociació amb els representats dels treballadors. El nostre full de ruta previst seria iniciar la negociació passat l'estiu i demanar els recursos a la Generalitat, per a l'exercici de 2024, que ens permetin la implantació del model.

Aspectes econòmics

El pressupost aprovat per la Generalitat de Catalunya inclou una sèrie de recursos per al sistema universitari que milloren el finançament en diversos aspectes:

- **Finançament per compensar dèficits de capítol 1 (increment de la Seguretat Social) i capítol 2:** 17,2 M€ per a tot el sistema universitari (s'havia fet una petició de 27 M€ per aquest concepte). A la UAB ens corresponen 3,6 M€.
- **Finançament per a personal.** Pel que fa al PDI, ja hem rebut la comunicació oficial segons la qual a la UAB corresponen 2,1 M€ dels 10 M€ destinats enguany al rejueniment i estabilització del PDI (Pla de xoc per al relleu generacional i contra la precarització a les universitats públiques). Quant al PAS, estem pendents de rebre la resolució oficial del milió d'euros que correspon a la UAB dels 5 M€ per a nous perfils del PAS vinculats a noves figures de la LOSU.
- **Finançament per pagar l'increment del cost de l'energia.** Inicialment la Generalitat es va comprometre a dedicar una partida d'uns 50 M€ per cobrir la despesa energètica de tot el sistema universitari. Pel que fa a la UAB, un cop acabat el contracte amb preus baixos que tenia (fins a desembre de 2022), s'ha contractat l'energia amb el CSUC mitjançant un concurs que permet actualitzar preus diverses vegades l'any. Finalment, la pujada de preus ha estat menor de la prevista inicialment i sembla que la Generalitat cobrirà un percentatge (important) de la diferència entre la nostra factura energètica del 2022 i la del 2023.
- **Pla d'inversions universitàries (PIU).** L'import per a tot el sistema universitari és de 51 M€, 15 M€ més que l'any passat. A la UAB corresponen 10,5 M€, un import similar al PIU que teníem a la UAB abans de la crisi del 2008. El PIU es determinarà cada any. Finalment, tot i haver-ho demanat insistentment, no es podrà fer una previsió pluriennal del PIU, que ens hauria facilitat molt la planificació de les inversions.

Alumnat

Com ja sabeu, ens trobem en un moment de molts canvis normatius, i per això vull esmentar el que estableix el nou Reial decret 2/2023, que obliga a cotitzar per les pràctiques no remunerades dels estudiants (cal tenir present que per les pràctiques remunerades ja es cotitzava). Des del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) i de manera consensuada entre totes les universitats catalanes, s'està demanant una moratòria d'un any i la possibilitat de fer un procediment abreujat a la Seguretat Social (SS). A més, per poder fer la gestió que això implica necessitem contractar personal addicional.

S'ha acordat que les universitats ens farem càrrec d'aquest increment de cost (cotització a la Seguretat Social més el cost de personal addicional per a la gestió),

perquè per a nosaltres és essencial que l'estudiant pugui seguir tenint aquesta experiència formativa al llarg dels estudis. A la UAB hi ha un total de 10.976 estudiants fent pràctiques curriculars no retribuïdes; això significa que, comptant amb la bonificació del 95 %, l'aplicació del Reial decret suposa un sobrecost de 426 mil euros, més els costos del personal de gestió.

La Comunitària

Com ja sabeu, el 20 d'abril es va celebrar la segona edició de La Comunitària UAB, un nou format de celebració adreçat a tota la comunitat (estudiants, PAS i PDI). Es va celebrar de les 12 a les 16 h, aprofitant que teníem una franja d'activitats de campus entre les 13 i les 15 h. Amb aquesta edició de primavera hem volgut celebrar Sant Jordi, la festa popular que més representa la nostra cultura i el nostre país.

Amb La Comunitària volem visibilitzar el teixit associatiu i els serveis que tenim al campus, i acompanyar-ho amb activitats esportives i culturals.

L'activitat va ser molt esponjada, ja que vam tenir activitats a la plaça Cívica, a l'Eix Central, a l'Espai SiS, al SAF, al cinema, al teatre, a l'Hotel d'Entitats, al Centre de Recursos i a l'Hemeroteca General, a més de les activitats itinerants.

A la fira d'entitats hi van participar unes quaranta entitats (col·lectius d'estudiants, serveis de la UAB, una facultat). I també vam tenir cinema, una obra de teatre, exposicions, una diada castellera, actuacions musicals, un torneig interuniversitari de rugbi, activitats esportives, escacs, balls, jocs i una arrossada popular al bar de la Cívica, entre altres activitats. Crec que va ser tot un èxit!

Vull fer un breu apunt relatiu a la participació de la UAB al Saló de l'Ensenyament del passat mes de març. Va ser un nou èxit d'afluència de públic i, com a dades a destacar, podem quantificar el material repartit: 16.500 punts de llibre, 7.000 díptics i 6.000 fulls de mà. Calculem que van passar pel nostre estand al voltant de 30.000 persones. I segons dades facilitades per la Fira de Barcelona, van passar pel recinte unes 100.000 persones. Una de les dades que més contents ens fa és la participació del professorat que ens va voler acompanyar al llarg dels tres dies, un total de 170 persones a qui vull agrair sincerament la implicació i la col·laboració. També vull donar les gràcies als estudiants col·laboradors que van participar al nostre estand.

Recerca

Pel que fa a la recerca, les dades més destacades durant aquests primers quatre mesos de 2023 són:

- **En l'àmbit català**, durant aquest 2023 s'ha resolt la convocatòria de reconeixement i finançament de grups de recerca SGR, de la qual volem destacar que, si bé el nombre de grups SGR de la UAB s'ha reduït de 206 a 177

respecte de la convocatòria del 2017 (per les mateixes característiques de la convocatòria), el nombre d'SGR finançats s'ha incrementat i ha passat de 65 sobre 206 el 2017 a 93 sobre 177 enguany. En aquest sentit, la UAB ha aconseguit 4,5 M€ (en lloc dels 2,2 M€ del 2017), que representen el 21,3 % del sistema universitari català (respecte del 18,8 % del 2017). També cal indicar que aquest 2023 s'han aconseguit 24 places del programa Investigo (DGR) per incorporar personal investigador o tècnic, i que set investigadors han rebut el reconeixement ICREA Acadèmia: Alba Hernández, Raquel Piqué, Xavier Pons, Albert Quintana, David Reverter, Neus Vidal i Sergi Vidal.

- **En l'àmbit estatal**, s'ha d'assenyalar que s'han sol·licitat 21 noves places de personal investigador Ramón y Cajal.
- **En l'àmbit del finançament internacional de la recerca**, mantenim la tendència a l'alça mostrada l'any 2022. Així, ja s'han aconseguit 15 projectes per valor de gairebé 16 M€. Això situa la UAB com a cinquena entitat de l'Estat en participació a l'Horizon Europe (el programa marc de recerca de la Comissió Europea), amb un retorn de 34 M€.
- **En l'àmbit de la transferència**, cal destacar l'últim informe anual de l'Oficina Europea de Patents (OEP), que comprèn totes les patents sol·licitades durant l'any 2022 i que situa la UAB com a universitat líder a l'Estat espanyol en registre de patents (15 sol·licituds a través de l'Oficina de Valorització i Patents de la UAB). La UAB es posiciona per setè any consecutiu, doncs, com la universitat pública espanyola amb més quantitat de sol·licituds de patents europees. Dins el rànquing global d'entitats (públiques i privades), la UAB ocupa la sisena posició. En aquest àmbit, també cal assenyalar que la UAB ha aconseguit dos dels cinc projectes concedits en la convocatòria de proves de concepte del Barcelona Deep Tech Node (dos la UAB, dos la UPC i un la UB). Els IP són el Dr. Albert Quintana i el Dr. Rubèn López, ambdós de l'Institut de Neurociències de la UAB.

Medicina

Em fa especial il·lusió informar-vos que continuem consolidant l'àmbit de salut a la UAB.

L'any passat es van incrementar en 160 les places del grau en Infermeria, de manera que en aquests moments tenim una oferta de 240 places públiques i 370 places en centres adscrits.

Enguany, el govern de l'Estat ha demanat a les universitats un increment de fins a un 15 % de places de nou accés del grau en Medicina, amb finançament específic. La UAB acollirà 35 noves places, per oferir-ne un total de 385.

A més, l'Autònoma ofereix 80 places del grau en Fisioteràpia, 360 places del grau en Psicologia i 80 del grau en Logopèdia.

Tot seguit, tractaré de la necessitat d'incrementar el nombre de dispositius assistencials per a la pràctica clínica en un context en què els drets a la intimitat dels pacients, des d'un punt de vista ètic i també legal, marquen la capacitat de les pràctiques clíniques. Per normativa, el nombre màxim de persones en formació que hi pot haver davant d'un pacient és de cinc: dues poden ser estudiants de qualsevol dels graus sanitaris (Medicina, Infermeria, Fisioteràpia, Logopèdia...), sempre amb el consentiment del pacient i la presència del professor o tutor, i la resta són MIR i estudiants de postgrau i màster.

En aquest moment, em fa especial il·lusió informar-vos que s'han incorporat dos hospitals universitaris en el sistema docent de la UAB, la qual cosa suposa un increment del 50 %: de quatre a sis centres hospitalaris. Els hospitals amb què iniciarem els tràmits per signar els concerts són l'Hospital de Terrassa i l'Hospital de Mataró. Aquest increment es farà sense incrementar les unitats docents i esperem que el curs 2025-2026 aquests centres ja estiguin totalment integrats.

Estem convençuts que, per a aquests hospitals, el concert amb la UAB també serà beneficiós, perquè ajudarà a potenciar la recerca que s'hi fa. D'altra banda, i depenent del model que finalment estableixi la Facultat, disposar d'una xarxa més àmplia ha de permetre que els estudiants puguin conèixer més d'un hospital durant la seva formació.

També, en relació amb la docència en Medicina, acabem de concretar un acord entre les facultats de Medicina de la UAB i de Ciències de la Salut de la UB. Aquest acord UAB-UB permetrà que l'alumnat de 6è curs de les dues facultats pugui fer les Pràctiques Clíniques Tutelades en centres adscrits a qualsevol de les dues universitats. Aquesta acció permetrà intercanviar alumnes i fer la docència pràctica en equips i centres diferents. Per tant, permetrà tenir més opcions de fer les pràctiques en centres que suposin un atractiu especial o diferencial per als alumnes sol·licitants. Creiem sincerament que aquesta aliança estratègica significa un salt endavant inqüestionable tant per a les dues institucions com per al conjunt del sistema sanitari del país.

LOSU

El passat 12 d'abril va entrar en vigor la Llei orgànica del sistema universitari espanyol (LOSU). Aquesta entrada en vigor implica que abans del 12 d'abril del 2025 s'han d'actualitzar els Estatuts de la UAB de manera que recullin tots els canvis derivats de la LOSU, així com dels reials decrets que es deriven d'aquesta llei, i també tots els canvis legislatius que han tingut lloc aquests anys. Encara que aquesta nova llei orgànica tingui un règim transitori, inclou preceptes que són d'aplicació immediata.

Els principals aspectes en què la LOSU afecta els Estatuts són els relacionats amb professorat i organització. Avui tenim un punt específic en què podrem tractar aquest tema cabdal per al futur de la nostra institució.

Assetjament

Finalment, i per acabar el meu informe, vull fer referència a una qüestió molt rellevant. I és que el 21 de març, en el marc de la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya, es va aprovar el Protocol guia d'àmbit universitari per prevenir i reparar amb diligència deguda les situacions de violència masclista, assetjament sexual i assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. Vull destacar que la UAB, representada per la secretària general, ha participat activament en el grup de treball d'elaboració d'aquest document.

Com ja sabeu, el passat 14 de desembre de 2022 es va aprovar la modificació del primer **Protocol per prevenir i actuar contra l'assetjament sexual, l'assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, i la violència masclista a la UAB**. Aquest protocol incorpora, en gran part, tot allò que s'estableix al protocol guia de la Generalitat de Catalunya.

Podrem debatre abastament sobre aquesta qüestió en el punt corresponent de l'ordre del dia d'aquest claustre.

I ara estic a la vostra disposició per respondre les preguntes que considereu oportunes.

Moltes gràcies per l'atenció.